

Havsmiljöinstitutet
Kajsa Tönnesson
Chef Havsmiljöinstitutet
Box 260
SE 405 30 Göteborg
Tel +46 31 786 1259
Kajsa.tonnesson@havsmiljoinstitutet.se

Till Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.nm@regeringskansliet.se

Svar på remiss: Ändrade regler för vattenskoter (SOU: 2022:49), dnr KN2023/01574.

Havsmiljöinstitutet tackar för möjligheten att lämna svar på remissen *Ändrade regler för vattenskoter (SOU: 2022:49)*, med deadline 17 maj 2023. Institutets yttrande fokuserar på vattenskotrars negativa påverkan på den marina miljön.

Övergripande kommentarer:

- Havsmiljöinstitutet ser positivt på utredningens förslag att ersätta den i dagsläget icke-fungerande *Vattenskoterförordningen* med ett generellt förbud mot att använda vattenskoter inom naturreservat, samt kompletterande möjligheter till nya sjötrafikföreskrifter i valda områden, ökad information, tydligare straffpåföljd vid överträdelser, samt utredning av införande av ett register för vattenskotrar. Utredning är väl utförd och noggrann och har även utrett andra alternativa åtgärder.
- Vattenskotertrafik (och annan motorbåttrafik) i värdefulla grunda, vågskyddade områden där bland annat känsliga ålgräsängar och annan vegetation är koncentrerad kan orsaka allvarlig skada på miljön. Bland annat kan svall och turbulens från trafiken orsaka bottenerosion och uppgrumling av sediment som skadar bland annat vegetationen samt fisklarver och andra organismer som lever där. Att förbjuda vattenskotrar i skyddade områden som inkluderar många av dessa känsliga miljöer skulle därför minska denna risk för påverkan.
- Havsmiljöinstitutet instämmer i utredningens påpekande att det är mycket viktigt att förbud mot vattenskotrar i naturreservat införs innan *Vattenskoterförordningen* upphävs. Detta då skyddade områden annars skulle stå utan skydd mot denna aktivitet.
- Havsmiljöinstitutet anser att förslaget om att utreda möjligheten att införa ett nationellt register för vattenskotrar är bra och centralt. Ett nationellt register skapar förutsättningar dels för en mer effektiv tillsyn över vattenskoterverksamhet, dels för mer omfattande uppskattningar av vattenskotrars miljöpåverkan nationellt.

Synpunkter:

- **Inför ett generellt förbud mot att använda vattenskoter inom alla typer av skyddade områden, och inte bara inom naturreservat.**

Havsmiljöinstitutet instämmer i utredningens konklusion att det skulle vara problematiskt att inkludera strandskyddade områden i ett generellt förbud. Det finns emellertid många andra olika typer av skyddade områden i akvatisk miljö (naturreservat, naturvårdsområde, nationalpark, Natura2000-område, biotopsskyddsområde, fågel- och sälskyddsområde, med flera) som alla innehåller känsliga miljöer som kan skadas av vattenskotertrafik.

I utredningens avsnitt 7.4 (s. 188–199) presenteras argument för att inte inkludera övriga nämnda områdesskydd i ett generellt förbud. Havsmiljöinstitutet anser att dessa argument vare sig är tillräckligt tydliga eller övertygande och understryker att många skyddade områdestyper dels inte överlappar med naturreservat, dels saknas erforderligt skydd genom enskilda föreskrifter. Det skulle ta lång tid och mycket resurser att införa sådana enskilda föreskrifter, vilket skulle medföra att många viktiga områden och livsmiljöer står utan skydd när vattenskoterförordningen upphävs.

Utredningen understryker att målet är att skydda alla dessa typer av skyddade områden. Havsmiljöinstitutet menar att ett sådant mål enklare och effektivare skulle uppnås genom att inkludera områdestyperna i ett generellt förbud. Det skulle också underlätta för allmänheten att förstå vad som gäller, då de flesta inte känner till skillnaden mellan olika typer om områdesskydd.

- **Förtydliga om naturvårdsområden ingår i förbudet.**

I formulering av förslaget om förbud (avsnitt 7.4) omnämns endast naturreservat, men i beskrivningen av skyddade områden nämns vid upprepade tillfällen naturreservat och naturvårdsområden ihop (exempelvis sidorna 121-122 och 189). Det är således oklart om förslaget även inkluderar naturvårdsområden.

Havsmiljöinstitutet föreslår i första hand att alla nämnda typer av områdesskydd ska omfattas av ett generellt förbud mot vattenskotertrafik. I andra hand föreslås att åtminstone naturvårdsområden ska inkluderas i förbudet. Detta vore naturligt då naturvårdsområden omfattas av samma paragrafer som naturreservat i miljöbalken (7 kap 4–8 §§ MB). Vidare är naturvårdsområden liksom naturreservat mycket talrika, varför det skulle krävas mycket resurser och ta lång tid att införa enskilda föreskrifter mot vattenskotertrafik i naturvårdsområden om dessa inte ingår i förbudet.

Ärendet har berett av personer inom Havsmiljöinstitutets fritidsbåtsgrupp; Per-Olav Moksnes, Göteborgs universitet och Johanna Gipperth, Havsmiljöinstitutets kansli. Havsmiljöinstitutet är ett samarbete mellan Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Sveriges lantbruksuniversitet och Chalmers tekniska högskola. Havsmiljöinstitutets styrgrupp och föreståndare har beslutat i ärendet.

Vänliga hälsningar

Kajsa Tönnesson, Föreståndare Havsmiljöinstitutet